

УДК: 373.24:376.2

DOI: 10.26697/ijes.2019.4.17

Готовність дошкільних закладів освіти до роботи з дітьми з інвалідністюПолівко Л. Ю.¹¹ Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна**Резюме****Вступ:**

Проблема навчання та розвиток дітей з інвалідністю є досить розповсюдженою та актуальною темою у нашому суспільстві. Кількість навчальних закладів, де сміло набирають таких дітей, збільшується з кожним роком. В першу чергу, це спричинено і запровадженням законом про інклюзію, де всі діти з інвалідністю мають право навчатися у звичайних школах. Проте, слід зазначити, що не всі навчальні заклади мають належну підготовку щодо роботи з дітьми такої вразливої групи, не лише через відсутність спеціального обладнання, для тих хто його потребує, але й через брак досвіду та недостатньої кваліфікації спеціалістів. Здебільшого лише у спеціалізованих (реабілітаційних) закладах наявні відповідні фахівці, але їх кількість все одно недостатня для роботи з кожною окремою дитиною. Дієвим та ефективним у роботі з дітьми з інвалідністю може слугувати їх ранній розвиток, що можуть забезпечити дошкільні форми освіти. Тому визначення готовності дошкільних форм освіти до роботи з дітьми з інвалідністю є нагальним завданням сьогодення у розв'язанні інклюзивних питань.

Результати:

Дошкільна освіта є дуже важливим етапом розвитку дітей з інвалідністю, адже вона дає їм базу та поштовх до майбутніх досягнень, навчання та життя. Така освіта ще з ранніх років сприяє соціалізації дитини, її соціальній реабілітації та інтеграції в суспільство, навчає комунікативним вмінням, допомагає здобути початковий рівень знань про світ та науку. Важливим, при цьому, є її “включення” як в освітній процес, так і загалом в суспільні зміни.

Більшість закладів дошкільної освіти направлені на виховання, розвиток у дітей навичок комунікації, формує способи пізнання, розуміння самого себе та навколишнього світу, засвоєння дітьми способів розвитку та набуття нових знань, навичок та соціальних зв'язків, котрі згодом, в початковій школі, будуть укріплюватися та ставати більш стійкими до впливу ззовні.

Слід зазначити, що навчання дітей з інвалідністю – безперервний процес, у якому мають брати участь не тільки фахівці дошкільних закладів, але й батьки, котрі проводять з дітьми достатньо часу і повинні підтримувати в них бажання до навчання та постійно його стимулювати.

Забезпечити ефективність діяльності дошкільних закладів освіти можуть кваліфіковані спеціалісти, що мають досвід у такій галузі. Для розв'язання проблем, пов'язаних з недостатньою кількістю фахівців, які компетентні у навчанні дітей з особливими потребами, необхідно провести ряд заходів спрямованих на покращення ситуації та надання дітям з інвалідністю дійсно якісної освіти та підтримки.

Найважливішими рекомендаціями щодо усунення, а для початку полегшення, такої серйозної проблеми, як неготовність дошкільних закладів освіти до роботи з дітьми, які мають інвалідність, можна забезпечити шляхом кількох напрямків роботи: перше – розгорнуте та поглиблене інформування вчителів дошкільних закладів про особливості дітей з інвалідністю, шляхи взаємодії з ними, проведення інформативних та пізнавальних семінарів та тренінгів профільної направленості; друге – відвідування курсів на обов'язковій основі, спрямованих на необхідні методи по роботі з такими дітьми; третє – соціально-орієнтовані програми, які працюють не лише в межах дошкільного закладу, але і за його межами; четверте – запровадження “літніх шкіл” для вчителів дошкільних закладів освіти, спрямованих на підвищення кваліфікації, обміну досвідом та семінари психологічного характеру й обмін знань із фахівцями соціальної роботи, використовуючи інтерактивні методи навчання, або ж здійснювати навчання з початкового рівня, для нових та недосвідчених спеціалістів. На таких таборах фахівці зможуть розробляти індивідуальну програму розвитку та навчання дітей з інвалідністю, враховуючи їх психологічні особливості та специфіку нозології дитини, її соціальну ситуацію та направленість класу.

Висновки:

Виконання вищезазначених рекомендацій може слугувати підвищенню готовності дошкільних закладів освіти здійснювати компетентну навчальну діяльність дітей з інвалідністю, котрі будуть якісно надавати їм не тільки знання, навички та розвивати таланти, але й підтримувати та давати поштовх на подальший розвиток та досягнення успіхів у майбутньому.

Інформація про автора:

Полівко Лариса Юрївна – кандидат психологічних наук, асистент кафедри соціальної роботи, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна.

Наукові інтереси: соціальна робота, соціальна підтримка, соціально-психологічний супровід сімей, що опинилися в складних життєвих обставинах; <http://orcid.org/0000-0002-9102-2779>.

Автор-Кореспондент:

Полівко Лариса Юрївна

Email Автора-Кореспондента:

PolivkoLarisa@meta.ua